

NASILJE OD STRANE DRŽAVNIH AKTERA

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscswgl.rutgers.edu>

Nazra za Feminističke studije i Centar za globalno žensko liderstvo

Seksualno i rodno zasnovano nasilje počinjeno od strane državnih aktera:

Nasilje prema civilima, a počinjeno od strane državnih aktera, dešava se tokom perioda nasilnih konflikata i za vreme relativnog mira. Militarizam koristi upotrebu nasilja kako bi rešio sporove i nametnuo političke i ekonomske interese. Države opravdavaju porast militarizma koji se dešava na mnogobrojne načine u različitim regionima. Uprkos ovoj raznovrsnosti, militarizam favorizuje samo nasilne forme maskuliniteta, i negativno utiče na sigurnost i ljudska prava žena, dece i muškaraca. Seksualno i rodno zasnovano nasilje od strane državnih aktera dešava se u javnoj i privatnoj sferi, u zatvorima i policijskim pritvorima, u vojsci i oko vojnih baza, od strane mirovnih snaga, paravojnih jedinica, milicije, i privatnih najamnika. Države će koristiti ne-državne aktere za nasilno postupanje prema braniocima ljudskih prava i drugim civilima, osiguravajući tako da ne budu optužene i kažnjene za svoje postupke.

Braniteljice ljudskih prava na Tahrir trgu u Egiptu, aktivistkinje i aktivisti u Hondurasu, Tanzaniji i Ugandi su bili meta bezbjednosnih snaga zbog svoje seksualne orijentacije i rodnog identiteta, novinarke i novinari koji izvještavaju o korupciji u vladajućim strukturama i drugim kriminalnim aktivnostima, pripadnice i pripadnici domorodačkih naroda i ostale aktivistkinje i aktivisti koje se zalažu za zemlju, jezik, ekonomska, i druga ljudska prava su svi redom ugroženi zbog imuniteta kojeg uživaju državni akteri.

Nedostatak odgovornosti države i raširenost problema imuniteta za seksualne zločine i nasilje, i uloga policije i drugih bezbjednosnih snaga kao počinilaca kriminalnih radnji umjesto njihove uloge zaštitnika od kriminala, služe svrsi zastrašivanja žena i drugih napadima izloženih grupa sa ciljem da ne prijavljuju zlostavljanje i traže odštetu. Forme nasilja korištenog od strane državnih aktera pokazuju postojanje rodno zasnovanih predrasuda i diskriminacije u pozadini napada sa kojima se suočavaju aktivistkinje i aktivisti. Braniteljice ljudskih prava, kao i druge aktivistkinje i aktivisti civilnog društva koji se bore protiv rodno zasnovane diskriminacije, religijske hegemonije, ekonomskog iskorištavanja, i koje se javno zalažu za ostvarivanje i primjenu ekonomskih mogućnosti, edukaciju i ostvarivanje osnovnih ljudskih prava i sloboda se suočavaju sa realnim sigurnosnim rizicima, koji uključuju prijetnje smrću i seksualno nasilje. Braniteljice i branitelji ljudskih prava se suočavaju sa fizičkim nasiljem zatvaranjima i napadima koji u pozadini imaju njihove rodne identitete, kao što su provokacije ili napadi seksualne prirode. Širom svijeta, od žena se očekuje da ispunjavaju svoje društvene uloge i ostaju u kućama, te da ostaju društveno ili politički pasivne. Braniteljice ljudskih prava koje odbijaju da slijede društveno prihvatljive rodne uloge se izlažu realnim opasnostima da budu izložene specifičnim oblicima nasilja i ograničenja, koje se dominantno oslanjaju na njihove rodne identitete i aktivizam u javnim oblastima političkih, ekonomskih i socijalnih pitanja. Braniteljice ljudskih prava se takođe izlažu socijalnim predrasudama i javnoj stigmi, naročito u odbrani ženskih ljudskih prava.

Široko rasprostranjeni militarizam i politika imuniteta se moraju zaustaviti i rješavati u cilju omogućavanja svim osobama da ostvaruju svoja garantovana ljudska prava u praksi. Države moraju imati praktičnu odgovornost prema državnim, regionalnim i međunarodnim tijelima, u smislu njihovih obaveza da kontinuirano istražuju, krivično gone i kazne počiniove nasilja. Državni akteri, naročito policija i vojska moraju preuzeti odgovornost za zločine koji su počinjeni u njihovo ime, te moraju zaštititi i spriječiti nasilje prema građankama i građanima, uključujući nasilje

(Nastavlja se) Ugledni general obučen u odijelo je ušao, [...] Maskirani vojnik ga iznenada vodi u stranu i govori sa njim nasamo. Nakon što su razgovarali, general me potpuno ignoriše i vojnik ponovo počinje da mi prijeti [...] Dr. Ziyad ulazi iz poljske bolnice, sa namjerom da nas sve izveze van [...] ali e vojnik kaže, "Ne nju – ona ne ide."

Doktor insistira i namjerava da razgovara sa generalom. Kaže mi, "Ne idem odavde ukoliko one sve ne idu samnom," ali ga general naravno ubjeđuje, i kaže "Nema problema, sve idu." Jasno nam je da je to politička šarada – ljudi moraju izaći, to je to. Doktor govori vojniku da je general kao njegov predpostavljeni reako da svi moraju biti pušteni. U tom momentu mi vojnik govori, "U redu, ideš van, ali ću te ja ubiti." Jasna i nedvosmislena prijetnja pred svima da "ću te ubiti ukoliko te vidim ispred kapije. Ja sam Sa'idi, I nema šanse da ću te pustiti."

Isječak iz Jadaliyya. "Gadino svjedočenje o mučenju kojem je bila izložena od strane vojske Egipta," 18. decembar 2011. g. <http://www.jadaliyya.com/pages/index/3599/lghadas-testimony-on-being-tortured-by-the-epvbtian>

protiv naročito ranjivih kategorija kao što su braniteljice i branitelji ljudskih prava novinarke i novinari, kao i pripadnice i pripadnici domorodačkih zajednica.

Prijedlozi za akciju

Kažite nam: Šta vam treba da biste se osjećale sigurno? Podijelite vaša razmišljanja:

<https://www.surveymonkey.com/s/cwglsecurityproject> i saznajte više na :<http://www.cwgl.rutgers.edu/program-areas/gender-based-violence/security-project>. Osim toga, vidi Info stranu o "Projektu Sigurnost" u Resursnom paketu za kampanju 16 Dana aktivizma protiv rodnog nasilja za 2013.g.

Zalažite se za sprečavanje politike imuniteta: Uspostavite kontakte sa donositeljima odluka koji su spremni da vas uvažavaju i otvoreni da djeluju na uvođenju pozitivnih promjena od lokalnog do nivoa Ujedinjenih nacija, kao i drugim nivoima ostvarivanja uticaja, kako bi se zaustavljanje rodnog nasilja prepoznalo i uspostavilo kao prioritet i indikator napretka u pravcu razvoja države. Dokumentirajte i objavite konkretne slučajeve kršenja prava braniteljica i branitelja ljudskih prava, novinarki i novinara, pripadnica i pripadnika domorodačkih naroda i drugih marginalizovanih kategorija. Dijelite podatke o kršenju ljudskih prava specifičnih grupa na lokalnom i međunarodnom nivou i tražite pravdu od strane centara moći na lokalnom nivou, kao i od regionalnih i međunarodnih tijela i drugih dostupnih pravno regulisanih mehanizama.

Podižite svijest o problemima: Pišite o raširenosti seksualnog i rodnog nasilja i mehanizmima odbrane, o tome kako lokalne sredine i državni akteri djeluju u pravcu rješavanja ovih problema. Pišite u cilju podizanja svijesti o rodnom nasilju na lokalnom i međunarodnom nivou i kako biste učinili vidljivim stigmatizaciju seksualnog i rodnog nasilja. Uspostavite komunikaciju sa tradicionalnim medijima (štampa, radio i televizija) i koristite društvene medije (Facebook i Twitter) u svrhu informisanja većeg broja ljudi na lokalnom i međunarodnom nivou o realnim problemima braniteljica i branitelja ljudskih prava u vašem okruženju.

Ojačajte rad braniteljica ljudskih prava: Uspostavite saradnju između vaše okolnih zajednica kroz diskusiju o ženskim pravima i korištenju seksualnog i rodnog nasilja protiv aktivistkinja i aktivista. Podstaknite druge ljude da pozivaju na odgovornost državne aktere korištenjem mehanizama na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou. Zainteresujte zajednice da grupno podrže aktivistkinje i aktiviste koji su izloženi nasilju od strane državnih aktera i drugih centara moći. Ojačajte rad braniteljica ljudskih prava putem unapređene komunikacije, podjelu informacija i dokumentovanje konkretnih slučajeva kršenja ljudskih prava na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou. Muškarci mogu doprinijeti borbi za zaustavljanje seksualnog i rodnog nasilja prema aktivistkinjama kroz podršku marševima, protestima i drugim javnim akcijama. Pomozite muškarcima koji još uvijek oklijevaju da vas podrže da uvide kako oni sami ali i blisko im okruženje imati dobrobit od zaustavljanja seksualnog i rodnog nasilja počinjenog od strane osoba, grupa ili državnih aktera.

Prevod: Minja Štrbac, Udružene žene Banja Luka, BiH

Resursi

- Centar za ekonomska i socijalna prava: <http://www.cesr.org/index.php>
- Dan za zaustavljanje politike imuniteta: <http://daytoendimpunity.org>
- Enloe, Cynthia. (2007) *Globalizacija & Militarizam: Kako ih feministkinje povezuju*. <https://rowman.com/ISBN/9780742541115>
- ESCR-NET: <http://www.escr-net.org>
- Centar za emokratsku kontrolu oružanih snaga, Ženeva: <http://www.dcaf.ch>
- Hans, Asha and Betty A. Reardon. (2010) *Imperativ roda: Bezbednost ljudi naspram državne bezbjednosti* <http://www.taylorandfrancis.com/books/details/9780415585774>
- Ljudska prava na prvom mjestu: <http://www.humanrightsfirst.org>
- Human Rights Watch: <http://www.hrw.org>
- Nazra za Feminističke Studije: <http://nazra.org/en>
- Nobel Inicijativa žena: <http://nobelwomensinitiative.org>
- Razvojni program Ujedinjenih nacija. (1994) *Nove dimenzije ljudske bezbednosti*. <http://hdr.undp.org/en/reports/global/hdr1994>
- Međunarodna koalicija Braniteljica ljudskih prava: <http://www.defendingwomen-defendingrights.org>
- Međunarodna ženska liga za mir i slobodu: <http://www.wilpfinternational.org>